

LÄNSSTYRELSEN

Stockholms län
Planeringsavdelningen
Länsantikvariern
Handläggare
1:e antikvarie
Gösta Magnusson

Kopia

4570 1 (4)

BESLUT

Datum
1981-10-27
Ett datum
Rek + mb

Beteckning
11.392-844-76
Er beteckning

Enligt sändlist:

RIKSANTIKVARIERÄMBETET	
Dir	Ank.
05974 81-11-03	
STATENS HISTORISKA MUSEER	

Byggnadsminnesförklaring av radhusen i kv Canada, Lidingö socken och kommun

Fråga om byggnadsminnesförklaring av radhusen i kv Canada väcktes genom ansökan den 13 augusti 1974 av till riksantikvarieämbetet.

Ärendet har sedermera överförs till länsstyrelsen som sedan 1 juli 1976 är beslutande myndighet i fråga om byggnadsminnesförklaringar.

Riksantikvarieämbetet har i skrivelse till byggnadsnämnden den 16 oktober 1974 förklarat att en byggnadsminnesförklaring är väl motiverad.

Kulturnämnden har den 8 oktober 1979, byggnadsnämnden den 17 oktober 1979 och kommunstyrelsen den 10 december 1979 uttalat att de inte har något att erinra mot en byggnadsminnesförklaring.

De 26 radhusfastigheterna har 25 privata ägare. Lidingö stads Tomt AB äger dessutom obebyggd mark inom föreslaget skyddsområde.

Samtliga ägare har beretts tillfälle yttra sig. Endast en av ägarna säger sig inte vilja godkänna en byggnadsminnesförklaring eftersom det inte skulle innebära några fördelar utan bara förpliktelser. Länsstyrelsen anser inte att denna erinran kan tillmätas avgörande betydelse för byggnadsminnesförklaringen.

Radhusen i kv Canada ligger vid Kyrkviken på norra Lidingö. De består av 26 hus om 3 rum och kök och uppfördes 1908. Bakom detta byggnadsprojekt med engelska förebilder, som sannolikt är Sveriges äldsta radhus i en villastad, stod civilingenjören Lennart Palm, arkitekten Rudolf Arborelius och grundaren av AB Lidingö Villastad, Hjalmar Andersson-Arwin.

Anläggningen ser ut som ett stort envåningskomplex med inbyggd vindsvåning under taken. Den är symmetriskt uppbyggd och har artikulerats så att mittpartiet, omfattande tre hus, har förhöjts, fått brutet tak i kontrast till sadeltaken i övrigt. I mittpartiet har två gavlar vänts mot fasaden.

Utan avgift

Länsstyrelsen Stockholm

Postadress
Box 22067
104 22 STOCKHOLM

Besöksadress
Hantverkargatan 29

Telefon
08 - 785 40 00

Postgirokonto
3 51 72 - 6

Utbyggda fönster och välvd portik skiljer mitthusen ytterligare från de andra. Mot anläggningens ändar har vissa hus skjutits bakåt och andra har tvärställt så att de skjuter fram som flyglar.

Framför varje hus ligger en liten inhägnad tomt, avsedd som blomstertäppa. Framför dessa förgårdar går en smal tillfartsväg, Canadastigen, och på dess andra sida ligger en rad inhägnade täppor för grönsaksodling.

De välbevarade Canadaradhusen är epokbildande för ett byggnadsskick av stor betydelse i svensk bebyggelsehistoria.

./.

Canadahusens byggnadshistoriska sammanhang behandlas i Elisabet Stavenow-Hidemarks doktorsavhandling Villabebyggelse i Sverige 1900-1925. Bilaga.

Länsstyrelsen förklarar med stöd av 1 § lagen om byggnadsminnen (SPS 1960:690; 1976:440) radhusen i kv Canada för byggnadsminne.

Länsstyrelsen meddelar enligt 2 § samma lag följande skydds-föreskrifter.

1. Radhusen får inte utan länsstyrelsens tillstånd rivras eller till sitt yttre ombyggas eller på annat sätt förändras.
- ./.
2. Det område som är markerat på bifogad karta får inte utan länsstyrelsens tillstånd ytterligare bebyggas eller på annat sätt väsentligt förändras.
3. Radhusen skall ägnas för sitt bestånd erforderligt löpande underhåll och det under punkt 2 angivna området skall hållas värdat skick.

Enligt 14 § tredje stycket samma lag länder detta beslut till efterrättelse utan hinder av fördr klagan.

./.

Besvär till kammarrätten enligt bilaga (formulär A).

I den slutliga handläggningen av detta ärende har deltagit länsrådet Claes Hammarskjöld, beslutande, länsantikvarie Bengt O H Johansson, länsassessor Karl Henrik Ziefvert, t f bitr länsarkitekt Lars Ringdén och l:e antikvarie Gösta Magnusson, föredragande.

Claes Hammarskjöld

Gösta Magnusson

FA

Kopia till:

riksantikvarieämbetet och statens historiska museer, rek + mb
riksantikvarieämbetet och statens historiska museer, med
lagakraftsbevis
byggnadsnämnden i Lidingö kommun
fastighetsbildningsmyndigheten, med lagakraftsbevis
Lidingö Natur- och Kulturskyddskommitté, c/o Lagman Gösta
Thulin, Bovägen 40, 181 43 LIDINGÖ
planenheten, 2 ex
juridiska enheten
länsantikvarien, 2 ex
registret
akten

